

cselekedtek. Na, azon boszantott, hogy csak közönséges állatokat kaphattam. Egy este saját kézi lámpásom nem levén kezem ügyében, mikor a fákát megvizsgálni mentem, egyik alkalmazottam kézi lámpását vettem magamhoz s ezzel induitun a fogásra. A kézi lámpás egyik oldala *zöld* színű üveggel volt ellátva s ezzel közelíttem a fahoz anélkül, hogy egy állat is elrepült vagy leesett volna. Igen könnyen megfoghattun volna valamennyit. Többszöri ismételt kísérletem mindig sikerült, s így arra a tapasztalatra jutottam, hogy a *zöld* színű üveg a lakmározó állatokat nem riasztja el és a fogást megkönnyíti. Saját kézi lámpásomat három különböző árnyalatú zöld üveggel láttam el s azzal igen szép eredményyel működöm.

Bordan István.

A lepkész teendői szeptember havában még mindig elég időt és figyelmet igényelnek, habár a lepkék kevesebb számmal vannak is, mint az előző hónapokban. Repülnek újonnan — csak a javát említve — *Papilio Machaon*, *Colias Chrysotheme*, *Myrmidone* és *Edusa*, *Thecla betulae*, *Polyommatus Thersamon* és *Hippothoë*, az áttelelendő *Vanessák*, a *Pandorák* seregajtói, kivált pedig a hatalmas *Acherontia Atropos*, *Sphinx convolvuli*, *Deilephila livornica* és *celerio* (ha kedvez a szerencse!), *Sesia leucopsiformis*; *Lithosia pallifrons*, *Bombyx rinicola* és *Catax*, *Crateronyx taraxaci* és *dumi*, *Phalera bucephaloides*; a *Noctuák* közül: *Bryophila perla*, *Agrotis xanthographa*, *margaritacea*, *distinguenda*, *crassa* és *vestigialis*, *Neuronia cespitis*, *Dianthoecia albimacula*, *Episema glaucina* és *scoriacea*, *Aporophyla lutulenta*, *Polia nigrocincta*, *Thecophora fovea*, *Dichonia aeruginea*, *Jaspidea celsia*, *Hydroecia lunata*, *Caradrina terrea* és *Kadeni*, *Orthosiák*, *Xanthiák* és *Orthodiák*, *Heliothis armiger*, *Catocalák* és számos *Geometra* és *Micro*. Ez utóbbiak s a *Noctuák* leginkább csalétekkel és villamos lámpáknál foghatók. — Sokkal nagyobb a hernyók száma, mikre ennél fogva annál nagyobb ügyelettel kell lenni. Találhatók: *Pap. Podalirius* és *Machaon*, *Pierisek*, *Licaenák* és *Parargák*; a zúgók közül *Ach. Atropos*, *Sph. convolvuli*, *Deilephila celerio* és *nerii*, *Sm. Quercus*, *Spilosomák*, *Notodonták*, *Stauropus fagi*, *Phalera bucephaloides*; *Simyra nervosa*, *Ars. albovenosa*, *Acronycta auricomma*, *Char. viridana*, *Cloantha hyperici*, *Gortyna ochracea*, *Leucania obsoleta* és *evidens*, *Cucullia xeranthemi* és *gnaphalii*, *Plusia gutta*, *Toxocampa limosa*, és a számos *Geometra* közül kivált *Gnophos dumetata* és *Eupithecia alliarum*.

Mézelő hangyák. Évek óta ismernek Észak- és Közép-Amerikából, valamint Ausztráliából is oly hangyafajokat, melyek mézet gyűjtenek s azzal egyes, arra kiszemelt társaikat hizlalnak, vagyis inkább teletömnék, elannyira, hogy azok teste borsó nagyságú gömbbé, valóságos mézes hordóvá dagad. Ezeket azután külön-mézes pinceszében elevenen annak tetejére függesztik s a szükség idején, midőn más eledel niúcsen, szépen leveszik s addig nyomkodják, míg szájukon át a mézet ki nem bocsátják. Mexikóban a földművesek az ily hangyákat nyalánkság gyanánt a piacra hozzák. Az

odaváló faj életmódját *Mc Cook* H. C. 1882-ben körülményesen ismertette. Legújabbán *Hutchinson J. M.* Afrikában (Natalban) is fedezett fel ily mézelő hangyákat, melyek úgy az amerikai (*Myrmecocystus*), mint az ausztráliai fajtól (*Cumponotus*) genusra nézve is eltérnek, valamint abban, hogy pinczéikben mindig csak kevés eleven mézes hordót találtak, holott említett rokonaik készlete igen nagy. Kérdés, vajon amazok általában nem szorulnak-e több mézre, vagy az észlelt esetekben csak a készlet maradékát találta a buvár.

Új adatok a magyar lepke-faupához. *Dr. Rebel H.* a bécsi Zool.-bot. Gesellscaft f. é. ápr. ülésében a Rogenhoferféle lepke-gyűjteményből két oly fajt mutatott be, mely hazánkból kerülvén, az irodalomban eddigelé még megemlitve nem volt. Ezek egyike a *Ssisa aerifrons* Z., melynek két példánya (hím és nőstény) meghatározatlanul találtatott azzal a megjegyzéssel, hogy: „Anker Szegzárd 1871”; a másik az *Agrotis molothina*, *Esp.*, melyet Budán Anker talált. Sok ritkaság vándorolt ki így meghatározás céljából s — ott ragadt.

Külföldi vendégek. A nyár folyamán megfordultak Budapesten: *Dr. Staudinger Ottó*, a híres lepkész, ki azonban egészségi szempontból az entomologusok körét fel nem kereshette, a mint azt tevő *Grunack Albert*, berlini irodatanácsos, kinek gyönyörűen berendezett lepke- és bogárgyűjteménye van. Körünkben igen jól érezte magát.

Öngyilkos darázs. Délfranciaországi órás műhelyébe bevetődik a darázs s az asztalon kezd sétálva kutatni, nem akadna-e valami jó falat számára. Az órás csak nézte egy darabig, aztán a tolakodót kis üveg haranggal leborította. Miután ezt a darázs minden irányban körüljárta és meggyőződött volna a felől, hogy fogságából nem menekülhet, haragjának oly világos jelét adta, hogy az órás, nem lévén nagy vitéz, nem merte szabadon bocsátani, hanem kivégzésére gondolt. Eszébe jutván, hogy a benzin minő gyorsan öli meg a közönséges legyet, a harang alatt levő ittatós papírt benzinnel telítette úgy, hogy ennek kigőzölgése a harangot csakhamar eltöltötte. A mint ez fokozatosan történt, a darázs eleinte lassan járkált, majd meg-meg állt, aztán futkosott s a végén göresösen forgolódott. Ez az állapot valóságos dühhé vált, úgy, hogy a darázs a halált hozó papírt kezdte harapdálni és kapargatni. Végre tehetetlenségének tudatában s iszonyú kínoktól gyötörtetve, hanyat vágódott és fulánkját háromszor mártotta potrohájába. Ezt a kísérletet a kíváncsivá lett órás háromszor ismételte és mindig ugyanazzal az eredménnyel.

Mythologiai lepke. Bastian szerint Mangaja sziget népének mythológiájában nagy szerepet játszik egy úgynevezett levél lepke, vagyis oly pillangó, mely röpültéből leülvén és szárnyait össze-tevén, teljesen olyanná válik mint valami száraz levél. Ezen tulajdonságánál fogva a mangajaik hite szerint láthatatlanná teheti magát ez a lepke, mely ily módon valami áldozat érdekében az összes öröket ámitotta.